

Magyar berendezés a Csukcsföldön

Az Északi-sarkkörön túl, a szovjet Csukcsföldön értékes nyersanyagokat találtak a kutatók, s a mínusz 50 fokos hideg hónapban letlepedtek az emberek. Várost alapítottak Bilibinót.

A városkát télen csak repülőgéppel lehet megközelíteni, földi utat nyáron is csak igen rövid időre képesek nyitni az örökösen fagyott talajon.

Ilyen körülmények között határozták el: a városka kiszolgálására atomerőművet építenek. A 48 megawattos erőmű építésekor az egyik legnagyobb gond a gőztur-

binák kondenzációjához szükséges hűtővíz előteremtése volt, hiszen az itteni hidegben minden eddigi klasszikus módszer eleve halálra — jeghalálra — van ítélve.

A megoldást a szovjet építők egy magyar szabadalomban, a Heller-Forgó-féle légkondenzáció alkalmazásában találták meg. A MASINOIMPORT szovjet és a TRANSELEKTRÓ magyar külkereskedelmi vállalat mintegy egymillió rubel értékű megállapodása alapján az Energiagazdálkodási Intézet tervei szerint a berendezést a Jászberényi Hűtőgépgyárban készítik.

Paprika Piroshka, a világljáró

Kincses mezők terülnek el Szeged környékén; a vidék piros kincse, a paprika egy kicsit jelképe már Szegednek. És viszont: a szegedi jelzőt elismert márkajelzésként viseli a zamatos fűszer, hazánkban éppúgy, mint külföldön.

Rekord

A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat malmait tavaly 466 vagon fűszert őríttek. Ebből — túlteljesítve a kiviteli tervet — 241 vagonnyit szállítottak a határokon túlra. Úgy is mondhatnánk, a szélrózsa minden irányába, hiszen a Polák Zoltán igazgatóval és Engi János főmérnökkel folytatott beszélgetésből ez derül ki. Amerikában éppúgy forgalomba hozzák a szegedi fűszert, mint Ausztráliában vagy Japánban.

A magyar paprikáért, minőségének elismeréseképp a legjobb árat fizetik a fűszerpaicon, így a kivitel szép summa devizát jelent az országnak. Természetes hát, hogy a vállalat pozíciójának megerősítésére, a piacok megtartására törekszik.

Az igazgató egész sor tervet, diszes szóródobozt vesz elő. A különböző nyel-

vű feliratok — a Paprika Piroshka és a többiek — jól dokumentálják a szegedi paprika világljárását.

Közkívánatra

— Egy bizonyos. A magyar fogyasztó kapja a világ legjobb paprikáját — mondja a főmérnök.

Tény, hogy ezt el is várják az ország nyelvei. Még az átmeneti paprikahiány is emlékeztet gondot okozott annak idején. Nos, azóta már telített a hazai piac, sőt „közkívánatra” a választékot is gazdagították az úgynevezett csipős-csemege paprikával.

Most javában munkálkodik a szárítógépek a vállalat szegedi és vidéki telepein; zömmel paprikát, Makón azonban vöröshagymát is szárítanak. S ennek apropóján említjük meg, hogy a hagyma feldolgozásában is jelentős eredmények, nagy feladatai vannak a „fűszerfellegvárnak”. Nemcsak idehaza, hanem a kivitel vonatkozásában is.

Konyhatíkok

Mit főznek idén a leves-

konyhán? Hogyan tovább a levesporgyártásban?

Tavaly, mint ismeretes, a már évek óta gyártott levesporok mellett új termékekkel: a Delikat 8-cal és a Rekord húsleves kockával jelentkezett az üzem. Nem kis mennyiséggel: a Rekordból például 6 millió adagot állítottak elő. Az „ezerszemű mécs” a fogyasztók közönség felismerte ezeknek a készítményeknek az előnyeit. Keresettségük mutatja, hogy a háziasszonyok szívesen bízzák főzési gondjaik egy részét az iparra. Ennek tudatában tovább bővítik a levesporgyártást. Egy kocka, mégpedig a híres szegedi halászlé kockája már „el van vetve”; közel negyedmillió adag áll készen a rakárban, már csak a csomagolóanyagra várva. Január derekán talán ez is megérkezik.

— Idén mennyit gyártanak belőle?

— Azt majd a fogyasztók döntenek el, hogyan kedvelik meg, mennyire keresik majd ezt a különlegeséget.

Gyorsabb kutatást!

A tavalyi év paprikatermelési rekordot hozott, s a levesporgyártásban is bővülést. A termelés emelkedését új berendezések segítik tovább. A keverőgép, a tasakológép, és a leveskockázó automata már tavaly munkába állt, a vidéki telepeken pedig — a helyi feldolgozás érdekében — új szárítógépeket fognak dologra.

Távlatokban, tervekben nincs hiány; ezzel arányban sokat várnak az új esztendő, az új mechanizmustól a paprikafeldolgozóban. Tudják, hogy várakozásaik teljesedése elsősorban rajtuk múlik. De a maguk munkájának segítségét is várják, egyebek közt, de különösképpen a kutatások elmélyülését, a paprikanemesítés felgyorsulását.

Simai Mihály

Rendel'et a tsz-ek szakember-ellátásának támogatásáról

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszteri rendelet között a termelőszövetkezetek szakember-ellátásának támogatásáról. Többek között kimondja a rendelet, hogy a kezdő szakembert foglalkoztató termelőszövetkezeteknek a szakemberek részesedésére, illetve munkabérére fordított kiadását a foglalkoztatás első évében állami támogatásként térítik meg. Az egyetemet vagy főiskolát végzett kezdő szakemberek javadalmazásához nyújtott állami támogatás összege 1000—1500 forint, a felsőfokú technikumot végzett kezdő szakemberek esetében pedig 950—1350 Ft. Ha a kezdő szakember oklevelét kitűnő, jeles vagy jó rendű minősítéssel szerezte, az állami támogatás felső hatá-

rát 300 forinttal magasabb összegben határozhatják meg. A továbbiakban kimondja a rendelet, hogy a kedvezőtlen adottságú és kivételesen a közepes feltételek mellett gazdálkodó termelőszövetkezetek részére az említett állami támogatást további két évre meg lehet hosszabbítani. A kezdő szakemberek javadalmazásának kiegészítésére kivételesen adható állami támogatás mértékét egyrészt a termelőszövetkezetek által adott javadalmazás összegének, másrészt az alkalmazott szakemberek szakmai felkészültségének fi-

A termelőszövetkezetek hibáinak kijavítását. Az ilyen hibák előbb-utóbb ugyanis napvilágra kerülnek és megnehezítik a szövetkezet pozícióját a gazdaságirányítás reformjának első esztendőjében.

Általában már ismertek azok a változások, amelyekre a gazdaságirányítás reformján belül a termelőszövetkezetekben is sor kerül.

A zárszámadásoknál tekintettel kell erre lenni. Fontos a saját alapok rendszerre, az amortizációs alap, a forgalmi, részesedési, jövedelmbiztonsági, felhalmozási és a szociális és kulturális alap. Változik a termelőszövetkezetek adóztatása is.

Sok vonatkozásban más lesz a termelőszövetkezetek és a külső szervek viszonya. Egyik legfontosabb szerepkörű szerv a bank. A jövőben az eddiginél kevesebb és korlátozottabb mértékben tud hitelet adni. A kamatlábak növelése is arra ösztönöz, hogy a közlések az eddiginél fokozottabb mértékben saját erőforrásaikból teremtsék elő a gazdálkodáshoz szükséges pénzüsségeket. Zárszámadáskor tehát a tartaléklásra ügyelniük kell.

A tagokat leginkább a felosztható jövedelem érdekli. Kíváncsiak arra, hogy egész évi munkájuk után mennyi lesz a keresetük. A tagság részesedését úgy alakítsák, hogy az együttes felhalmozás és a személyes jövedelem növelése arányosan történjen. Ez megfelel az új szövetkezeti törvény előírásainak és a közös gazdaságok többségének is kedvező.

A nehézségek ellenére optimizmussal tekinthetünk az idei zárszámadó közgyűlések elé. Továbbfejlesztődött a szegedi járás mezőgazdasága. Az eltelt 7 esztendőben a termelőszövetkezetek tiszta vagyona tendenciózusan emelkedett, megközelíti az 500 millió forintot. Növekedtek a terméseredmények mind a kenyérgabonánál, mind az ipari növényeknél. Számottevő beruházásokra is sor került. Jobb a mezőgazdasági szakemberek foglalkoztatottsága. Az egy fő egyetemi, vagy főiskolai végzettségű szakemberre jutó termőterület 3840 hold, ami jónak mondható.

A megerősödés velejárója, hogy egyre nő azoknak a száma, akik megélhetésüket, boldogulásukat a termelőszövetkezetektől várják. A dolgozó tagok száma eléri a 15 ezret.

Hét esztendő tapasztalatai igazolják, eredményes volt pártunknak és kormányunknak a politikája, amely a mezőgazdasági termelés növelésére, korszerűsítésére, a beltérjesség továbbfejlesztésére irányult. Megerősödtek a parasztság közös gazdaságai, s így a mezőgazdaságban is gyarapodtak a szocializmus termelői.

A felhalmozás üteme azonban kedvezőtlen alakulhatna a termelőszövetkezetekben, ha a terület egy részét nem sújtáná évek óta a belvíz. Tavaly megközelítően 20 ezer holdat ért károsodás, s ez a járás összes szántóterületének mintegy 19 százalékát jelenti. A kárértékek aránya 27,7 százaléktól 61,3 százalékig terjed. Az egyébként termőhelyileg jó termelőszövetkezetek feilodését gátolja ez. Például a tápai Tiszatájban a kár 59,6 százalékos. Fontos a termelési biztonság megerősítése, főleg a Tisza—Maros vonalán gazdálkodó termelőszövetkezetek esetében, hogy a tervezett összes részesedés megvalósítható legyen. A meg-

oldás nemcsak a termelőszövetkezetekre hárul, hanem a vízügyi igazgatóságra, a tanácsra és a területi szövetségre.

Az 1967-es gazdasági év nem volt nehézségektől, problémáktól mentes. Ennek ellenére szerény, de biztató eredményeket mutat. Nagy szerep hárult a termelőszövetkezetek megerősödött gazdasági és politikai vezetésére. Bebizonyították rátermetiségüket, hozzáértésüket. Az esetek döntő többségében sikerrel. A jó szervezés érdeme, hogy az elmúlt hét év átlagához viszonyítva mintegy 11 százalékkal növekedett a termésátlag. Gyarapodott a tagok személyi jövedelme.

Az elért eredmények, a vezetés színvonalának javulása alkalmassá teszi a termelőszövetkezetek szakvezetését az új gazdasági mechanizmussal együttjáró megnevezett feladatok ellátására. Nem kétséges, hogy a sorra kerülő közgyűlések is ennek az előlegezett bizalomnak és optimizmusnak jegyében zajlanak le.

A népgazdaság fejlesztésében, a mezőgazdaság irányításában, a termelőszövetkezetek megerősítésében eddig is kiemelkedő szerepük volt a pártszervezeteknek, a kommunisztáknak.

A pártmunkában az utóbbi években a gazdasági kérdések kerültek előtérbe. Ez így helyes, hiszen a termelőszövetkezetek gazdasági, szervezeti megerősítése ki- hat az egész falusi helyzetre, a politikai hangulatra, a közvéleményre. Ez az alapja annak, hogy igazán szocialistává formáljuk a szövetkezeti parasztságot erkölcsét, gondolkodásmódját, magatartását. Erről sem feledkeztek meg a pártszervezetek.

Az új gazdasági mechanizmusban is igen fontos lesz a pártszervezetek és gazdasági vezetők együttműködése, ésszerű munkamegosztása. A járás termelőszövetkezeiben a párt vezető szerepe érvényesül. Javult a szervező munka. Közgyűléseken, vezetőségi üléseken, taggyűléseken megtárgyalták a termelési tervekből adódó legfontosabb feladatokat, tennivalókat. A párttaggyűlések, valamint a vezetőségi ülések legtöbb esetben eredménytel jártak.

A párttagság felelősséget érzett a termelőszövetkezetek tevékenységéért, a termelési tervek teljesítéséért. Munkatervek alapján a pártszervezetek több alkalommal számoltatták be a gazdasági vezetőket.

Bizádok és munkacsapatok értekezletén tárgyalják meg a zárszámadás főbb kérdéseit: s a vitában elhangzott tapasztalatokat hasznosítják a gazdasági beszámolóban. Úgyeljenek, hogy a kiosztható jövedelmet ne az ideitől alap- jainak rovására növelik. A zárszámadó közgyűléseket politikai fórumnak tekint- sük. A szocializmus építése elsősorban a gazdasági siker- rektől függ. Ezért fontos szerep vár a szocialista brigádokra, a szövetkezetek közötti versenyekre.

A zárszámadási közgyűlést megelőzően tartanak párttaggyűléseket a termelőszövetkezetek alapszerveiben és vitassák meg a zárszámadást, a gazdasági mérleget. A kommuniszták foglalkoznak állást határozati javaslatokban, s kezdeményezzenek ezután is.

CSIZMÁS SÁNDOR, a szegedi járási pártbizottság titkára

Autó — vezető nélkül

A moszkvai Autóközlekedési Főiskola iparelektronikai és automatizálási tanszékének tanárai és diákjai elkészítették a Szovjetunió első vezető nélküli kísérleti autóját. A korszerű elektronikus berendezése még a lelkép- zetből sófrt is helyettesít- ti tudja. A kocsit a kísérleti pályán minden fordulót si- kességteljesen irányították. Sokoldalú kísér- balása és ellenőrzése fo- ya- mathan van.

Boyszolgálat Szegeden

Somogyi Karolyné felvétele

A szegedi AKÖV munkájában máris érződik, hogy új szelek fújdognak gazdasági életünkben. Nem a kötött, meghatározott terveket igazgatják, hanem új és új módon próbálnak eleget tenni a sokrétű fuvar- igénynek. Radics János, az AKÖV kereskedelmi irodájának vezetője elmondta, hogy január elsejétől új szolgáltatást vezettek be: létrehozták vállalatuknál a boy-szolgálatot.

A boy-szolgálat minden tekintetben a lakosság érdekeit képviseli, mert gyorsan, pontosan és olcsón vég- gez fuvarozást a legkisebb tárgytól a legnagyobbig. Amíg nem készül el az AKÖV új telepe a város nyugati övezetében, addig a boy-szolgálat a taxi meg- rendelő irodában áll a la- kosság rendelkezésére.